

II

(Akty, ktorých uverejnenie nie je povinné)

KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

zo 7. decembra 2005

o oslobodení od spotrebnej dane z minerálnych olejov používaných ako palivo na výrobu oxidu hlinitého v Gardanne, v regióne Shannon a na Sardínii, implementovanom Francúzskom, Írskom a Talianskom v uvedenom poradí

[oznámené pod číslom K(2005) 4436]

(Iba znenie vo francúzskom, anglickom a talianskom jazyku je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2006/323/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po výzve zúčastnených strán na predloženie pripomienok v súlade s uvedenými ustanoveniami ⁽¹⁾ a so zreteľom na ich pripomienky,

keďže:

1. KONANIE

Právne predpisy Spoločenstva o harmonizácii daňových ustanovení

- (1) Írsko oslobodilo ťažký vykurovací olej používaný na výrobu oxidu hlinitého v regióne Shannon od vnútroštátnych spotrebných daní od roku 1983. Taliansko a Francúzsko udelili podobné oslobodenia v súvislosti s olejom používaným v závode, ktorý je na Sardínii od roku 1993, a v závode v regióne Gardanne od roku 1997. Článok 6 smernice Rady 92/82/EHS z 19. októbra 1992 o aproximácii sadzieb spotrebných daní

z minerálnych olejov ⁽²⁾ stanovil minimálnu sadzbu spotrebnej dane z ťažkých vykurovacích olejov, ktorú mali členské štáty uplatniť od 1. januára 1993. Rada však povolila Írsku, aby oslobodilo minerálne oleje používané na výrobu oxidu hlinitého v regióne Shannon od spotrebných daní (ďalej len „oslobodenie Írska“) týmito rozhodnutiami:

- rozhodnutie Rady 92/510/EHS z 19. októbra 1992, ktorým sa členské štáty oprávňujú naďalej uplatňovať na určité minerálne oleje pri použití na osobitné účely súčasné znížené sadzby spotrebnej dane alebo oslobodenia od spotrebnej dane v súlade s postupom stanoveným v článku 8 ods. 4 smernice 92/81/EHS ⁽³⁾,
- rozhodnutie Rady 97/425/ES z 30. júna 1997, ktorým sa členské štáty oprávňujú naďalej uplatňovať na určité minerálne oleje pri použití na osobitné účely súčasné znížené sadzby spotrebnej dane alebo oslobodenia od spotrebnej dane v súlade s postupom stanoveným v smernici 92/81/EHS ⁽⁴⁾,
- rozhodnutie Rady 1999/880/ES zo 17. decembra 1999, ktorým sa členské štáty oprávňujú uplatňovať a naďalej uplatňovať na určité minerálne oleje pri použití na osobitné účely súčasné znížené sadzby spotrebnej dane alebo oslobodenia od spotrebnej dane v súlade s postupom stanoveným v smernici 92/81/EHS ⁽⁵⁾,

⁽²⁾ Ú. v. ES L 316, 31.10.1992, s. 19.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 316, 31.10.1992, s. 16.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 182, 10.7.1997, s. 22.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 331, 23.12.1999, s. 73.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 30, 2.2.2002, s.17, s. 21 a s. 25.

- rozhodnutie Rady 2001/224/ES z 12. marca 2001 o znížených sadzbách spotrebnej dane a oslobodeniach od spotrebnej dane z minerálnych olejov pri použití na osobitné účely ⁽⁶⁾.
- (2) Rozhodnutia 97/425/ES, 1999/880/ES a 2001/224/ES, ako aj rozhodnutie Rady 93/697/ES z 13. decembra 1993, ktorým sa určité členské štáty oprávňujú uplatňovať alebo naďalej uplatňovať na určité minerálne oleje pri použití na osobitné účely znížené sadzby spotrebnej dane alebo oslobodenia od spotrebnej dane v súlade s postupom stanoveným v článku 8 ods. 4 smernice 92/81/EHS ⁽⁷⁾, rozhodnutie Rady 96/273/ES z 22. apríla 1996, ktorým sa určité členské štáty oprávňujú uplatňovať alebo naďalej uplatňovať na niektoré minerálne oleje pri použití na osobitné účely znížené sadzby spotrebnej dane alebo oslobodenia od spotrebnej dane v súlade s postupom stanoveným v článku 8 ods. 4 smernice 92/81/EHS ⁽⁸⁾ a rozhodnutie Rady 1999/255/ES z 30. marca 1999, ktorým sa určité členské štáty oprávňujú v súlade so smernicou 92/81/EHS uplatňovať a naďalej uplatňovať na niektoré minerálne oleje znížené sadzby spotrebnej dane alebo oslobodenia od spotrebnej dane a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 97/425/ES ⁽⁹⁾, ktorým sa povoľujú podobné oslobodenia vo vzťahu k minerálnym olejom používaným ako vykurovací olej na výrobu oxidu hlinitého na Sardínii (Taliansko) (ďalej len „talianske oslobodenie“).
- (3) Rozhodnutiami 97/425/ES, 1999/255/ES, 1999/880/ES a 2001/224/ES boli povolené aj oslobodenia v súvislosti s minerálnymi olejmi používanými ako vykurovací olej na výrobu oxidu hlinitého v regióne Gardanne vo Francúzsku (ďalej len „francúzske oslobodenie“).
- (4) V piatom odôvodnení preambuly rozhodnutia 2001/224/ES sa stanovuje, že „toto rozhodnutie nemá vplyv na výsledok žiadnych postupov týkajúcich sa narušenia fungovania jednotného trhu, ktoré sa môžu uplatniť, najmä podľa článkov 87 a 88 Zmluvy. Nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 88 Zmluvy“. Rozhodnutím 1999/880/ES sa povoľujú oslobodenia do 31. decembra 2000. Rozhodnutím 2001/224/ES sa povoľujú oslobodenia do 31. decembra 2006.
- (5) Smernica Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre

zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny ⁽¹⁰⁾ zrušila smernicu 92/82/EHS od 31. decembra 2003. V článku 2 ods. 4 písm. b) smernice 2003/96/ES sa stanovuje, že uvedená smernica sa nevzťahuje na mnoho použití energie, najmä dvojité používanie energetických výrobkov. Druhá zarážka článku 2 ods. 4 písm. b) stanovuje, že používanie energetických výrobkov na chemickú redukciu, pri elektrolýze a metalurgických procesoch sa považuje za dvojité používanie. Preto od 31. decembra 2003, keď sa smernica začala uplatňovať, prestala existovať akákoľvek minimálna spotrebná daň pre ťažký vykurovací olej používaný pri výrobe oxidu hlinitého.

Korešpondencia medzi Komisiou a príslušnými členskými štátmi

- (6) Už v roku 1970, keď sa ešte v Írsku nevyrábal žiadny oxid hlinitý, Írsky orgán priemyselného rozvoja a Aughinish Alumina Ltd. (ďalej len „Aughinish“) rokovali o možnosti vrátenia daní zaplatených za suroviny použité na výrobu tovaru, ktorý bol vyvezený, v súlade s právnymi predpismi účinnými v tom čase. Dohodlo sa, že takéto oslobodenie by sa stalo uplatniteľné v prípade, ak Aughinish zriadi závod v Írsku. Od roku 1975 nadobudla platnosť zásadná zmena právnych predpisov. Aughinish začal investovať v roku 1978 a prevádzka začala v roku 1982. Írske oslobodenie nadobudlo platnosť v roku 1983.
- (7) Írsko listom z 28. januára 1983 informovalo Komisiu o záväzku poskytnutom spoločnosti Aughinish a o jeho plánovanej implementácii. Listom z 22. marca 1983 Komisia odpovedala a poskytla vysvetlenie, že „ak sa pomoc má implementovať len teraz, Komisia by mohla považovať list z 28.1.1983 za oznámenie v zmysle článku 93 ods. 3 [teraz článok 87 ods. 3] Zmluvy“. Írsko potvrdilo túto skutočnosť listom zo 6. mája 1983. V nadväznosti na túto korešpondenciu nebolo prijaté žiadne rozhodnutie.
- (8) Komisia listami z 29. mája 1998 (D/52247) a z 2. júna 1998 (D/52261) vyžiadala od Talianska a Francúzska informácie s cieľom overiť, či talianske a francúzske oslobodenia spadajú do pôsobnosti článkov 92 a 93 (teraz článkov 87 a 88) Zmluvy. Komisia pripomenula Taliansku svoju žiadosť listom zo 16. júna 1998 (D/52504). Taliansko odpovedalo listom z 20. júla 1998 (zaevidovaným 23. júla 1998 pod číslom A/35747). Francúzsko požiadalo o predĺženie odkladu listom z 10. júla 1998 (zaevidovaným 13. júla 1998 pod číslom A/35402), čo bolo schválené listom z 24. júla 1998 (D/53163). Francúzsko na to odpovedalo listom zo 7. augusta 1998 (zaevidovaným 11. augusta 1998 pod číslom A/36167).

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 84, 23.3.2001, s. 23.

⁽⁷⁾ Ú. v. ES L 321, 23.12.1993, s. 29.

⁽⁸⁾ Ú. v. ES L 102, 25.4.1996, s. 40.

⁽⁹⁾ Ú. v. ES L 99, 14.4.1999, s. 26.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2003, s. 51.

- (9) Írsko poskytlo odhadované výšky pomoci poskytnutej na základe oslobodenia od dane za obdobie od roku 1995 v súvislosti s podávaním svojich výročných správ Komisii o akejkoľvek poskytnutej štátnej pomoci a tieto výšky sú zahrnuté v príslušných ročných prehľadoch o štátnej pomoci. Írske oslobodenie bolo spomenuté aj v oznámeniach Európskej únie Svetovej obchodnej organizácii podľa článku XVI:1 Všeobecnej dohody o clách a obchode z roku 1994 a článku 25 Dohody o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach za roky 1997, 1998, 1999, 2000, 2001/2002 a 2003/2004⁽¹¹⁾.
- (10) Listami zo 17. júla 2000 (D/53854, D/53855 a D/53856) Komisia požiadala Francúzsko, Írsko a Taliansko v uvedenom poradí, aby oznámili oslobodenia. Francúzsko odpovedalo listom zo 4. septembra 2000 (zaevidovaným 5. septembra 2000 pod číslom A/37220). Komisia pripomenula Írsku a Taliansku svoju žiadosť a požiadala tieto členské štáty, ako aj Francúzsko o ďalšie informácie listami z 27. septembra 2000 (D/54915, D/54911 a D/54914). Írsko odpovedalo listom z 18. októbra 2000 (zaevidovaným 20. októbra 2000 pod číslom A/38674). Komisia pripomenula Taliansku a Francúzsku svoje žiadosti listami z 20. novembra 2000 (D/55707 a D/55708). Taliansko odpovedalo listom zo 7. decembra 2000 (zaevidovaným 13. decembra 2000 pod číslom A/40512). Francúzsko odpovedalo listom z 8. decembra 2000 (zaevidovaným 11. decembra 2000 pod číslom A/40419). Tieto prípady boli zaevidované pod číslom NN22/2001 IR, NN 26/2001 IT, respektíve NN23/2001 FR v uvedenom poradí.
- Postupy podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy*
- (11) Rozhodnutiami K(2001) 3296, K(2001) 3300 a K(2001) 3295 z 30. októbra 2001 Komisia začala v súvislosti s oslobodeniami konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy. Tieto rozhodnutia boli zaslané Írsku, Taliansku a Francúzsku listami z 5. novembra 2001 (D/291995, D/291999 a D/292000). Tieto rozhodnutia boli uverejnené v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* 2. februára 2002⁽¹²⁾. Komisia dostala tieto pripomienky od tretích strán:
- a) od Aughinish: list z 26. februára 2002 (zaevidovaný 1. marca 2002 pod číslom A/31598), ktorý nadväzoval na predchádzajúci list z 24. januára 2002, a listy z 1. marca 2002 (zaevidované v ten istý deň pod číslami A/31617, A/31618 a A/31625),
- b) od Eurallumina SpA (ďalej len „Eurallumina“), talianskeho príjemcu pomoci: listy z 28. februára 2002 (zaevidované 28. februára 2002 a 4. marca 2002 pod číslami A/31559, A/31656, A/31772 v uvedenom poradí),
- c) od Alcan Inc. (ďalej len „Alcan“), francúzskeho príjemcu pomoci: list z 1. marca 2002 (zaevidovaný 4. marca 2002 pod číslom A/31657),
- d) od Európskej asociácie hliníka (ďalej len „EAA“): list z 26. februára 2002 (zaevidovaný 1. marca 2002 pod číslom A/31598), nadväzujúci na predchádzajúci list z 24. januára 2002.
- (12) Všetky tretie strany, okrem Alcan-u, zaslali pripomienky v rámci všetkých troch konaní. Pripomienky boli zaslané Írsku, Taliansku a Francúzsku listami z 26. marca 2002 (D/51349) a 9. apríla 2002 (D/51555 a D/51559).
- (13) Írsko požiadalo o predĺženie lehoty na odpovedanie faxom z 1. decembra 2001 (zaevidovaným 3. decembra 2001 pod číslom A/39535). Žiadosť sa vyhovel listom zo 7. decembra 2001 (D/55104). Írsko predložilo pripomienky k rozhodnutiu Komisie listom z 8. januára 2002 (zaevidovaným 11. januára 2002 pod číslom SG(2002)A/490). Komisia vyžiadala ďalšie informácie listom z 18. februára 2002 (D/50686). Írsko požiadalo o predĺženie lehoty na odpoveď faxom z 19. marca 2002 a odpovedalo listom z 26. apríla 2002 (zaevidovaným 29. apríla 2002 pod číslom A/33141).
- (14) Francúzsko požiadalo o predĺženie lehoty na odpoveď listom z 21. novembra 2001 (zaevidovaným 23. novembra 2001 pod číslom A/39207), čo bolo schválené listom z 29. novembra 2001 (D/54945), a predložilo pripomienky k rozhodnutiu Komisie listom z 12. februára 2002 (zaevidovaným 13. februára 2002 pod číslom A/31100).
- (15) Taliansko predložilo pripomienky k rozhodnutiu Komisie listom zo 6. februára 2002 (zaevidovaným 12. februára 2002 pod číslom A/31091).

⁽¹¹⁾ Dokumenty sú k dispozícii na www.wto.org. Posledné oznámenie je z 15. decembra 2003 s referenčným číslom 03-6591 a symbolom G/SCM/N/95/EEC/Add.8.

⁽¹²⁾ Pozri poznámku pod čiarou 1.

2. PODROBNÝ OPIS PRÍSLUŠNÝCH OPATRENÍ

- (16) Oxid hlinitý je v zásade biely prášok, ktorý sa používa najmä v taviacich peciach na výrobu hliníka. Vyrába sa z bauxitovej rudy rafináciou, ktorej posledným krokom je kalcinácia. Viac ako 90 % kalcinovaného oxidu hlinitého sa používa na tavenie hliníkového kovu. Zvyšok sa ďalej spracúva a používa v chemických aplikáciách. Komisia pri viacerých rozhodnutiach o fúziách⁽¹³⁾ zistila, že existujú dva samostatné trhy výrobkov: oxid hlinitý určený na tavenie [ďalej len „SGA“ (*smelter-grade alumina*)] a oxid hlinitý na chemické aplikácie [ďalej len „CGA“ (*chemical-grade alumina*)]. CGA je produkt s oveľa vyššou pridanou hodnotou ako SGA. Hoci geografický trh SGA je celosvetový, trh CGA neprekračuje hranice Európy.
- (17) Opatrenia, ktorých sa toto rozhodnutie týka, sú úplné oslobodenia od spotrebnej dane z ťažkých vykurovacích olejov. Vnútroštátne právne predpisy umožňujú oslobodenie pre vykurovací olej používaný na výrobu oxidu hlinitého na celom území príslušných členských štátov. Aspoň do uplatnenia smernice 2003/96/ES však Írsko, Francúzsko a Taliansko museli zabezpečiť, aby táto výhoda bola poskytnutá len v regiónoch, ktoré sú stanovené v rozhodnutiach Rady uvedených v odôvodneniach 1, 2 a 3. Rozhodnutím 2001/224/ES boli oslobodenia povolené až do konca roka 2006. Príslušné členské štáty neuviedli, či si prajú predĺžiť oslobodenie po roku 2006. Keďže smernica 2003/96/ES sa nevzťahuje na vykurovací olej používaný na výrobu oxidu hlinitého, toto predĺženie by nevyžadovalo povolenie Rady. V roku 1999 bežne uplatniteľné sadzby spotrebnej dane v Írsku, Francúzsku a Taliansku predstavovali 13,45 eur, 16,78 eur a 46,48 eur v uvedenom poradí na tonu ťažkého vykurovacieho oleja, ale posledné dve sadzby sa odvtedy zvýšili.
- (18) V každom z príslušných členských štátoch je len jeden výrobca oxidu hlinitého.
- (19) Príjemcom írskoho oslobodenia je Aughinish. Nachádza sa v regióne Shannon a teraz patrí k skupine Glencore, skupine s diverzifikovanými zdrojmi s celosvetovými činnosťami v ťažbe, tavení, rafinácii, spracovaní a obchodovaní s minerálmi a kovmi, energetickými výrobkami a poľnohospodárskymi výrobkami. Obrat Glencore vo fiškálnom roku 2003 predstavoval 54 700 miliónov USD⁽¹⁴⁾.
- (20) Príjemcom talianskeho oslobodenia je Eurallumina. Nachádza sa na Sardínii. Od konca roku 1997 je Eurallumina družstevný spoločný podnik medzi Comalco Ltd. (56,2 %) a Glencore (43,8 %). Comalco predáva viac ako 820 000 ton hliníkových prvovýrobov ročne a jeho obrat v roku 2002 bol 256 miliónov USD. Jedna z jej štyroch taviarní na výrobu hliníka sa nachádza v Spoločenstve, a to v Anglesey v Spojenom kráľovstve. Comalco je dcérska spoločnosť v úplnom vlastníctve skupiny Rio Tinto, ktorá má celosvetovú pôsobnosť v oblasti vyhľadávania, ťažby a spracovania minerálnych zdrojov⁽¹⁵⁾. Závod na Sardínii vyrába oxid hlinitý pre účastníkov spoločného podniku, ktorí odoberajú produkciu pomerne k svojim podielom v konzorciu. Časť vyrobeného oxidu hlinitého (okolo 25 %) sa používa v blízkom závode na výrobu hutného hliníka v Alcoa, pre ktorý je Eurallumina jediným dodávateľom.
- (21) Príjemcom francúzskeho oslobodenia je Alcan, ktorý v roku 2003 prevzal Pechiney vrátane jej rafinérie oxidu hlinitého nachádzajúcej sa v regióne Gardanne. Alcan je druhým najväčším svetovým výrobcom hutného hliníka s obratom 25 700 miliónov USD v roku 2003⁽¹⁶⁾.
- (22) Za rok 1999 sa uvádzajú tieto číselné údaje:

	Aughinish	Eurallumina	Pechiney
Počet zamestnancov	450	450	500
Výroba SGA v tonách	1 396 000	897 761	280 000
Výroba z CGA v tonách	54 000	75 239	280 000
Predaj oxidu hlinitého v miliónoch eur	245	135	128
Spotrebná daň z ťažkého vykurovacieho oleja v eurách za tonu (*) (DPH, ktorá sa pripočítava)	13,46 (12,5 %)	46,48 (10 %)	16,78 (**) (19,6 %)
Spotreba ťažkého vykurovacieho oleja v tonách	336 000	262 114	32 047
Výška pomoci v miliónoch eur	4,5	16,4	0,6

(*) Na porovnanie: minimálna sadzba, ktorá bola stanovená smernicou 92/82/EHS, bola 13 eur za tonu.

(**) Pre ťažký vykurovací olej s obsahom síry menej ako 2 %.

⁽¹³⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie 2002/174/ES vo veci COMP/M.1693 – Alcoa/Reynolds (Ú. v. ES L 58, 28.2.2002, s. 25).

⁽¹⁴⁾ Pozri www.glencore.com

⁽¹⁵⁾ Pozri www.eurallumina.com, www.comalco.com a www.riotinto.com

⁽¹⁶⁾ Pozri www.alcan.com

(23) Všetky tri spoločnosti sa nachádzajú v oblastiach, v ktorých sú investície na poskytnutie regionálnej pomoci akceptovateľné: investície v Gardanne a Shannon sú akceptovateľné na poskytnutie pomoci podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy, kým investície na Sardínii sú akceptovateľné na poskytnutie pomoci podľa článku 87 ods. 3 písm. a). Investície v regióne Shannon boli akceptovateľné na poskytnutie pomoci v súlade s článkom 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy do 31. decembra 1999.

3. DÔVODY NA ZAČATIE KONANIA PODĽA ČLÁNKU 88 ODS. 2 ZMLUVY

(24) Komisia vyjadrila vo svojom rozhodnutí o začatí konania podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť pomoci podľa usmernení Spoločenstva o vnútroštátnej regionálnej pomoci⁽¹⁷⁾, najmä z hľadiska pravidiel pre pomoc na prevádzku podnikov stanovených v týchto usmerneniach.

(25) Komisia vzniesla tiež pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť pomoci podľa usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 1994⁽¹⁸⁾ a z roku 2001⁽¹⁹⁾.

4. PRIPOMIENKY TRETÍCH STRÁN

Aughinish

(26) Aughinish tvrdí, že keď Rada prijala rozhodnutie 2001/224/ES, úplne zohľadnila aspekty štátnej pomoci a bola úplne presvedčená, že oslobodenia nevedú k narušeniu hospodárskej súťaže ani nenarúšajú fungovanie vnútorného trhu.

(27) Pokračovanie oslobodenia do 31. decembra 2006 je oprávnené, ako aj dôležité pre jeho prežitie.

(28) Komisia nedodržala základné požiadavky stanovené v nariadení Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania článku 93 Zmluvy o ES⁽²⁰⁾.

(29) Závod na výrobu oxidu hlinitého v Aughinish sa nachádza v málo rozvinutej vidieckej oblasti. Prevádzka závodu predstavuje významný podiel na produkcii, zamestnanosti a daňových príjmoch regiónu. Vyše polovica množstva dopravovaného cez ústie rieky Shannon sa priamo týka Aughinish. Približne 20 percentami sa podieľa na všetkých majetkových daniach inkasovaných Radou grófstva Limerick. Tento závod ročne vynaloží v Írsku 70 miliónov eur na tovar a služby, z čoho 70 % sa vynaloží v regióne. Jeho zatvorenie by bolo pre miestne hospodárstvo katastrofické.

(30) Oslobodenie bolo pôvodne považované za rozhodujúci prvok z hľadiska hospodárskej súťaže vzhľadom na absenciu prirodzených energetických zdrojov alebo alternatív ťažkého vykurovacieho oleja, ako zemný plyn, v regióne. Aughinish v súčasnosti buduje priamo na mieste vlastný kombinovaný závod na výrobu tepla a elektrickej energie, ktorý bude na báze zemného plynu. Aughinish nemá alternatívny zdroj energie k ťažkému vykurovaciemu oleju do roku 2006, predovšetkým z dôvodu meškania v zavádzaní požadovanej infraštruktúry na dopravu plynu a elektrickej energie. Bez oslobodenia by závod bol neekonomický a mohol by byť nútený skončiť prevádzku. Bez pôvodných zabezpečení Írska by táto investícia nebola vykonaná v Írsku, ba ani v Spoločenstve.

(31) Oslobodenie bolo oznámené ako štátna pomoc v roku 1983 a stalo sa existujúcou pomocou v zmysle článku 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 659/1999.

(32) Rada prijala rozhodnutie 2001/224/ES jednomyselne na základe návrhu Komisie, ktorým sa oslobodenie povoľuje do decembra 2006.

(33) Komisia musí rešpektovať legitímnu dôveru príjemcov pomoci.

(34) Komisia a Rada pri návrhu a prijímaní rozhodnutia 2001/224/ES už posúdili, že opatrenia sú akceptovateľné z hľadiska hospodárskej súťaže. To je jasné z odôvodnení v preambule rozhodnutia a z textu článku 8 smernice 92/81/EHS, na ktorej sa zakladá.

(35) Hospodárska súťaž nie je narušená. Dokonca aj s oslobodením zostáva Aughinish v nevýhode v porovnaní so svojimi konkurentmi v Európe a zvyšku sveta. Keďže vyrába oxid hlinitý určený na tavenie, nenarúša sa hospodárska súťaž, pokiaľ ide o závody v Európe, ktoré vyrábajú oxid hlinitý na chemické aplikácie. Nemecký závod ďalej používa zemný plyn, ktorý má tiež nárok na oslobodenie od spotrebnej dane uplatniteľnej na iných priemyselných spotrebiteľov plynu v Nemecku. Čo je ešte podstatnejšie, Aughinish sa nikdy nepokladal za priameho konkurenta iných výrobcov oxidu hlinitého v Spoločenstve. Výrobcovia Spoločenstva skôr súťažia s výrobcami inde vo svete, najmä v Austrálii. Európa nemá lacný plyn, ktorý je k dispozícii v Austrálii a iných krajinách. Olej je v Spoločenstve nákladnejší z dôvodu požiadavky spaľovať olej s nízkym obsahom síry, to znamená menej ako 3%. Od 1. januára 2003 je povinný olej s 1 % obsahom síry, čo ešte zvýši ceny vykurovacieho oleja a náklady výrobcov.

⁽¹⁷⁾ Ú. v. ES C 74, 10.3.1998, s. 9.

⁽¹⁸⁾ Ú. v. ES C 72, 10.3.1994, s. 3.

⁽¹⁹⁾ Ú. v. ES C 37, 3.2.2001, s. 3.

⁽²⁰⁾ Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.

(36) Auginish sa odvoláva aj na nesúlady so schválením Komisie, ktorým sa predlžuje mnoho znížení týkajúcich sa dane, ktorá by inak bola splatná na základe nemeckej ekodane ⁽²¹⁾.

Eurallumina

(37) Eurallumina sa tiež odvoláva na legitímnu dôveru a vysvetľuje, že poskytla viaceré záväzky a že investície do jej závodu na výrobu oxidu hlinitého sa zakladali na rozhodnutí 2001/224/ES. Predovšetkým sa zadali objednávky a vynaložili sa výdavky na inštaláciu nového nakladača na oxid hlinitý a novej kaustifikačnej jednotky s cieľom rozšíriť nádrž na zásoby prevádzkových zvyškov, na zlepšenie jednotky na lúhovanie bauxitu, ako aj na ďalšie menšie diela. Viaceré záväzky boli uzatvorené s miestnym spoločenstvom.

(38) Bez oslobodenia by závod nebol hospodárny a musel by sa zatvoriť. Zatvorenie by nezmenilo ani nezlepšilo obchod medzi členskými štátmi, keďže všetky ostatné závody v Spoločenstve pracujú na plnú kapacitu.

(39) Keď Rada prijala rozhodnutie 2001/224/ES, zohľadnila ekonomické aspekty a aspekty hospodárskej súťaže. Od prijatia tohto rozhodnutia sa situácia nezmenila. *Lex specialis* založený na článku 93 Zmluvy má prednosť pred postupom *lex generalis* založeným na článkoch 87 a 88 Zmluvy.

(40) Ak by sa opatrenie znovu preskúmalo, považovalo by sa za zlučiteľné so záujmami Spoločenstva a s pravidlami týkajúcimi sa štátnej pomoci. Hospodárska súťaž nie je narušená, ani nie je dotknuté fungovanie jednotného trhu. Francúzsky závod a írsky závod majú podobné oslobodenie, nemecký závod používa zemný plyn, ktorý je tiež oslobodený od spotrebných daní, a závody v Španielsku a Grécku nesúťažajú vo väčšom rozsahu so závodom na Sardínii, keďže väčšia časť ich produkcie sa využíva v susediacej hliníkárni a zostávajúca časť tvorí najmä oxid hlinitý na chemické aplikácie, ktorý predstavuje samostatný trh. Grécky závod používa bauxit, ktorý sa ťaží miestne, preto nemusí znášať náklady na dopravu surovín. Španielsky závod bol nedávno predaný spoločnosti Alcoa a možno odôvodnene očakávať, že nákupná cena odrážala platné sadzby spotrebnej dane. Závod v Spojenom kráľovstve vyrába len oxid hlinitý na chemické aplikácie.

(41) Talianska spotrebná daň je veľmi vysoká, oveľa vyššia ako harmonizovaná úroveň a oveľa vyššia ako spotrebné dane platné inde v Spoločenstve.

(42) Oslobodenie len čiastočne odstraňuje nevýhody, ktorým závod na Sardínii čelí na svetovom trhu.

(43) Závod sa nachádza v znevýhodnenom regióne, v ktorom pomoc na prevádzku podnikov možno povoliť na základe bodu 4.16 usmernení o vnútroštátnej regionálnej pomoci. Eurallumina nemá v dôsledku svojej polohy prístup k metánu (ktorý je hlavným prvkom zemného plynu), preto je nútená používať ťažký vykurovací olej. Nemá možnosť spoločne vyrábať teplo a elektrickú energiu, čo by znížilo náklady o približne 10 miliónov eur ročne. Talianske právne predpisy o ochrane životného prostredia ďalej ukládajú dodatočné náklady vo výške približne 8 miliónov eur ročne.

(44) Závod bol vybudovaný z iniciatívy talianskych orgánov s účasťou Spoločenstva. Zo začiatku využíval schválené úvery a pomoc, ale činnosť sa potom rozvinula bez výraznej štátnej pomoci vnútroštátnych orgánov či Spoločenstva.

(45) V poslednom období sa vykonali rozsiahle investície na zabezpečenie súladu s prísnejšími predpismi a regionálnymi normami ochrany životného prostredia.

(46) Keďže susediaci závod v Alcoa používa oxid hlinitý len z Eurallumina, zatvorenie závodu na výrobu oxidu hlinitého by viedlo k zatvoreniu hliníkárne a spôsobilo by celkovú stratu 1 900 pracovných miest.

Alcan

(47) Alcan sa odvoláva na globálnu situáciu v oblasti hospodárskej súťaže a pripomína, že argumenty v prospech oslobodenia sa zakladajú hlavne na energeticky intenzívnom charaktere odvetvia.

(48) Investície majú dlhodobý charakter a sú vysoko kapitálovo náročné a rizikové. Preto je potrebné mať stabilný fiškálny a právny rámec.

(49) Alcan sa zaviazal na niekoľko rokov k rozsiahlemu investičnému programu. Nepretržité úsilie venované modernizácii zariadení a príprave na budúcnosť umožnilo zachovať 500 priamych pracovných miest v ekonomicky citlivom regióne. Rozhodnutie 2001/224/ES podporuje úsilie závodu zachovať si konkurencieschopné postavenie. Zrušenie oslobodenia by oslabilo činnosť vzhľadom na globálnu hospodársku súťaž, ktorá je už veľmi bezprostredná.

⁽²¹⁾ Rozhodnutie Komisie vo veci N 449/2001 – Nemecko – Reforma ekologickej dane (Ú. v. ES C 137, 8.6.2002, s. 24).

Európska asociácia hliníka

- (50) EAA je intenzívne proti akýmkoľvek krokom, ktoré by mali negatívny vplyv na trh hliníkového kovu Spoločenstva. Závody na výrobu oxidu hlinitého v Spoločenstve pracujú na plnú kapacitu. Hoci patria medzi energeticky najefektívnejšie na svete, náklady na výrobu sú vyššie ako v iných závodoch na výrobu oxidu hlinitého v západnom svete. Oslobodenia len čiastočne kompenzujú nevýhody európskych závodov v porovnaní s ich globálnymi konkurentmi z hľadiska surovín, dopravy, energie a noriem ochrany životného prostredia. Európski výrobcovia oxidu hlinitého v súčasnosti neuspokojujú interný európsky dopyt a zrušenie oslobodení by viedlo k zvýšeniu dovozu z iných častí sveta. Európski výrobcovia hliníka by nemali inú možnosť ako kupovať oxid hlinitý zo zdrojov mimo Európy, čo by viedlo k zníženiu bezpečnosti dodávok pre primárny priemysel.

5. PRIPOMIENKY FRANCÚZSKA, ÍRSKA A TALIANSKA*Francúzsko*

- (51) Francúzsko tvrdí, že rozhodnutie začať konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy je nadbytočné a bez právneho základu. Povaha a právny význam rozhodnutí Rady nemôže závisieť od toho, či sa zakladajú na treťom pododseku článku 88 ods. 2 Zmluvy alebo na smernici 92/81/EHS. Francúzsko sa v každom prípade domnieva, že oslobodenie nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy.
- (52) Francúzsko sa domnieva, že je podstatné, že nebola podaná žiadna sťažnosť vo veci narušenia hospodárskej súťaže, hoci oslobodenia boli poskytnuté na 4 roky.

Írsko

- (53) Írsko pripomína vývoj oslobodenia a trvá na tom, že musí byť považované za existujúcu pomoc. Rozhodnutia Rady riadne zohľadňovali aspekty hospodárskej súťaže, tak ako návrhy Komisie na tieto rozhodnutia. Okrem toho, do roku 1999 región Shannon ďalej predstavoval súčasť oblasti cieľa 1. Prijemcovia pomoci by mali mať možnosť spoľahnúť sa na legitímnu dôveru.
- (54) Írsko vláda požiadala v roku 1992 o výnimku z minimálnej sadzby spotrebnej dane z dôvodu, že závod je umiestnený v relatívne málo rozvinutej oblasti, a keďže používa ako zdroj energie ťažký vykurovací olej, nemôže súťažiť s odvetviami iných krajín, ktoré majú nižšie sadzby dane z palív a prípadne tiež používajú zemný plyn alebo iné zdroje energie, z ktorých sa platia nižšie dane alebo žiadne dane.

- (55) Írsko potvrdilo, že nová infraštruktúra ponuky zemného plynu, ktorá by uspokojovala región Shannon, sa vybuduje do októbra 2002, a že Aughinish, s cieľom zmeniť svoj zdroj energie, plánuje investovať do závodu na kombinovanú výrobu tepla a energie s využitím tejto novej ponuky zemného plynu.

Taliansko

- (56) Taliansko vysvetľuje, že Eurallumina platí 300 miliónov lír (150 000 eur) ročne za používanie prístavísk/mól a nábreží, kde sa nachádza. Ročne platí aj 500 miliónov lír (250 000 eur) vo forme dane za odpad (600 lír za tonu červeného kalu). Od roku 1974 regionálne orgány ďalej zakázali likvidáciu odpadu do Stredozemného mora, čo je prax, ktorá je vo Francúzsku a Grécku ešte povolená. Tento zákaz spôsobil spoločnosti Eurallumina vysoké náklady vo výške 6 000 miliónov lír (3 milióny eur). V dôsledku prísnych emisných limitov (25 % pod limitom krajiny pre SO_x) musela spoločnosť investovať do novej technológie odsírovania s nákladmi 44 000 miliónov lír (22 miliónov eur), čo znamená dodatočné prevádzkové náklady 6 000 miliónov lír ročne (3 milióny eur) vrátane amortizácie. Napriek týmto investíciám bude spoločnosť musieť aj ďalej platiť ročne 1 100 miliónov lír (0,55 milióna eur) na dane za emisie.

6. HODNOTENIE

- (57) Keďže právny rámec Spoločenstva uplatniteľný pre zdaňovanie energie bol po rozhodnutiach Komisie začať konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy podstatne zmenený smernicou 2003/96/ES, súčasné konečné rozhodnutie sa obmedzuje na obdobie do 1. januára 2004, odkedy sa uplatňuje smernica 2003/96/ES.

6.1. Trvanie štátnej pomoci do 31. decembra 2003

- (58) Článok 87 ods. 1 Zmluvy stanovuje, že „akákoľvek pomoc poskytnutá členským štátom alebo prostredníctvom štátnych zdrojov v akejkoľvek forme, ktorá narušá, alebo môže narušovať hospodársku súťaž uprednostňovaním určitých podnikov alebo výroby určitého tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, ak má vplyv na obchod medzi členskými štátmi“.
- (59) Je evidentné, že oslobodenia sú financované prostredníctvom štátnych zdrojov, keďže štát sa vzdáva určitého objemu peňažných prostriedkov, ktoré by inak vybral.
- (60) Oslobodenia od spotrebnej dane znižujú náklady jedného dôležitého vstupu, a tak poskytujú výhodu príjemcom, ktorí sa dostanú do priaznivejšej finančnej pozície ako iné podniky, ktoré používajú minerálne oleje v iných odvetviach alebo regiónoch.

(61) Prijemcovia pomoci a Francúzsko vyjadrili vo svojich pripomienkach názor, že oslobodenia nespôsobili žiadne narušenie hospodárskej súťaže ani sa nedotkli fungovania jednotného trhu, najmä z dôvodu, že Spoločenstvo bolo čistým dovozcom oxidu hlinitého, že výrobcovia Spoločenstva museli súťažiť na globálnej úrovni a boli znevýhodnení vysokými cenami energie a že ukončenie oslobodení by nezlepšilo trhovú situáciu oxidu hlinitého na úrovni Spoločenstva a znížilo by bezpečnosť dodávok primárnych zdrojov na výrobu hliníka. Tvrdia, že neprítomnosť akéhokoľvek narušenia je potvrdená skutočnosťou, že žiadni konkurenti nepripomienkovali rozhodnutie Komisie začať konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy. To všetko však neznižuje hodnotenie v odôvodnení 60. Naopak potvrdzuje, že úľavy na spotrebnej dani boli explicitne určené na posilnenie konkurencieschopnosti príjemcov voči ich konkurentom znížením ich nákladov. Komisia konštatuje, že oxid hlinitý sa vyrába aj v Grécku, Španielsku, Nemecku a Maďarsku (hoci Maďarsko je členským štátom len od 1. mája 2004).

(62) S oxidom hlinitým, SGA aj CGA, sa obchoduje medzi členskými štátmi, tak ako sa obchoduje s hliníkom, ktorého trh je úzko spojený s trhom oxidu hlinitého. Preto možno predpokladať, že pomoc má vplyv na obchod vnútri Spoločenstva a naruša, alebo môže narušať hospodársku súťaž, aj keď veľké časti výroby oxidu hlinitého sa spotrebúvajú v hlinikárňach nachádzajúcich sa v blízkosti.

(63) Opatrenia, ktoré neuprednostňujú určité podniky, nespádajú do definície štátnej pomoci v článku 87 ods. 1, ale pri chýbajúcej selektivitve sa musia považovať za všeobecné opatrenia. Podľa judikatúry Súdneho dvora Európskych spoločenstiev musia byť všeobecné opatrenia efektívne prístupné pre všetky firmy na základe rovného prístupu a ich rozsah nesmie byť de facto znížený napríklad prostredníctvom právomoci štátu poskytovať ich podľa vlastného uváženia, alebo prostredníctvom iných faktorov, ktoré obmedzujú ich praktický vplyv. Komisia vysvetlila pojem všeobecných opatrení a ďalšie v pracovnom dokumente zamestnancov Komisie, ktorý bol prerokovaný na zasadnutí pracovnej skupiny Rady 14. novembra 2002. Pracovný dokument pokračuje vysvetlením, za akých podmienok pomoc vo forme daňových opatrení možno považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom. Zápisnica zo zasadnutia Rady 27. októbra 2003, keď bola prijatá smernica 2003/96/ES, sa výslovne týka vysvetlení poskytnutých počas zasadnutia pracovnej skupiny Rady 14. novembra 2002. V dotyčnom prípade sa však oslobodenia vzťahujú len na spoločnosti, ktoré vyrábajú oxid hlinitý a prakticky v každom členskom štáte je len jedna spoločnosť, ktorá využíva príslušné oslobodenie: Aughinish v regióne Shannon, Eurallumina na Sardínii a Alcan v Gardanne. Kým boli rozhodnutia Rady záväzné, oslobodenia boli regionálne selektívne, keďže tieto rozhodnutia povoľovali

oslobodenia len v určitých regiónoch a potenciálni investori so záujmom investovať do výroby oxidu hlinitého v iných regiónoch si nemohli byť istí, že im bude poskytnuté podobné zaobchádzanie. Výber regiónov nemá žiadny vzťah s vnútornou logikou príslušných vnútroštátnych daňových systémov.

(64) Predtým ako smernica 2003/96/ES nadobudla účinnosť, právne predpisy Spoločenstva požadovali od členských štátov, aby v zásade ukladali spotrebne dane z minerálnych olejov tak, aby konkrétne oslobodenia, obmedzené na určitú výrobu a určité regióny, nemohli byť považované za oprávnené na základe povahy a všeobecnej schémy systému. Argumenty, na základe ktorých Írsko, Francúzsko a Taliansko bránia oslobodenia len pre výrobu oxidu hlinitého, pramenia zo situácie na trhoch a zo situácie výroby oxidu hlinitého v konkrétnych príslušných regiónoch. Tieto argumenty nepramenia z povahy a logiky príslušných vnútroštátnych daňových systémov vzhľadom na to, že tieto by mali byť v súlade s požiadavkami stanovenými v práve Spoločenstva. V dôsledku toho opatrenia poskytnuté pred nadobudnutím účinnosti smernice 2003/96/ES nemožno považovať za oprávnené na základe povahy a všeobecnej schémy systému a nemôžu predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1.

6.2. Nová pomoc, neexistujúca pomoc

(65) Pomoc poskytnutá Francúzskom a Talianskom nepredstavuje existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 659/1999 a pomoc poskytnutá Írskom predstavuje existujúcu pomoc len v obmedzenom rozsahu. V prvom rade opatrenia pomoci neexistovali pred vstupom do platnosti Zmluvy v príslušných členských štátoch. To je celkom jasné v prípade Francúzska a Talianska. Pokiaľ ide o Írsko, pomoc nebola poskytovaná pred prístupím. V roku 1970 Orgán pre rozvoj priemyslu (Industrial Development Authority – IDA) napísal spoločnosti Alcan, že platné írské právne predpisy platné v tom čase stanovujú „(a) bezplatný dovoz... materiálov pre výrobu (b) oslobodenie od vnútroštátnych daní pre suroviny na spracovanie a vývoz“. V liste sa ďalej vysvetľuje, že (podčiarknutie bolo pridané) „hoci nemôžem dať formálny záväzok, že nenastane zmena v právnych predpisoch, som presvedčený, že z hľadiska rozhodujúcej dôležitosti vývozu pre írské hospodárstvo neexistuje možnosť zmeny právnych predpisov v predvídateľnej budúcnosti v neprospech projektu Alcan.“ IDA pokračuje zdôraznením dobrého mena írskej vlády v tomto ohľade. Toto znenie by sa nemalo zamieňať s povinnými záväzkami. Ďalšie ubezpečenia boli poskytnuté v liste zo 14. januára 1974, to znamená po prístupí Írska. Fiškálne výhody účinné v roku 1970 však boli podstatne upravené, či dokonca zrušené po prístupí a do roku 1980 bolo potrebné platiť

za ťažký vykurovací olej používaný na iný účel ako spaľovanie v motoroch motorových vozidiel minimálne 1,53 írskej libry na hektoliter. Súčasnú oslobodenie od spotrebnej dane splatnej z ťažkého vykurovacieho oleja používaného na výrobu oxidu hlinitého, ktoré sa povahou, formou a rozsahom podstatne líši od právnych predpisov účinných v roku 1970, bolo ustanovené až nariadením z 12. mája 1983 a je uplatniteľné na olej dovážaný alebo dodávaný z rafinérie alebo colného skladu od 13. mája 1983. Zaviedlo sa preto dosť dlhý čas po vstupe do platnosti Zmluvy v Írsku. Írsko ďalej v liste zo 6. mája 1983 prijalo argumenty Komisie, že pomoc treba oznamovať.

- (66) Po druhé, Komisia ani Rada nikdy nepovolili opatrenia podľa pravidiel týkajúcich sa štátnej pomoci.
- (67) Po tretie, pomoc nemožno považovať za povolenú podľa článku 4 ods. 6 nariadenia (ES) č. 659/1999. Francúzsko a Taliansko nikdy neoznámili tieto opatrenia. Írsko potvrdilo v liste zo 6. mája 1983, že pomoc bola až potom implementovaná a že jeho list Komisii možno považovať za oznámenie na účely článku 93 ods. 3 [teraz článku 88 ods. 3] Zmluvy. Írsko však nikdy nezaslalo Komisii vopred formálne oznámenie o svojom úmysle implementovať opatrenie pomoci v súlade s ustanoveniami článku 4 ods. 6 nariadenia (ES) č. 659/1999. Naopak, uviedlo opatrenie do účinnosti len týždeň po liste zo 6. mája 1983, ktorým vyzvalo Komisiu, aby považovala pomoc za oznámenú. Komisii sa preto zdá, že pomoc sa musí považovať za nezákonnú pomoc v zmysle článku 1 písm. f) nariadenia (ES) č. 659/1999. Francúzska a talianska pomoc boli tiež v rozpore s článkom 88 ods. 3 Zmluvy uvedené do účinnosti bez čakania na súhlas Komisie. Členské štáty sa nemôžu odvolávať na pravidlá stanovené v článku 4 ods. 6 nariadenia (ES) č. 659/1999 v súvislosti s takouto pomocou. Hoci nariadenie (ES) č. 659/1999 nadobudlo účinnosť až v roku 1999, podobné pravidlá sa v súlade s judikatúrou Súdneho dvora uplatňovali už pred týmto dátumom ⁽²²⁾.
- (68) Po štvrté, v súlade s článkom 15 nariadenia (ES) č. 659/1999 možno pomoc len čiastočne považovať za existujúcu pomoc. Na základe tohto článku sa na právomoc Komisie vo veci vrátenia pomoci vzťahuje premlčacia lehota 10 rokov, ktorá začína dňom schválenia nezákonnej pomoci. V prípade Talianska a Francúzska bola táto doba prerušená listami Komisie z 29. mája 1998 a 2. júna 1998 ⁽²³⁾. V prípade Írska bola táto doba prerušená listom Komisie zo 17. júla 2000. To znamená, že len írské oslobodenie, pokiaľ ide o obdobie pred 17. júlom 1990, možno považovať za existujúcu pomoc.
- (69) Na záver, v tomto prípade sa neuplatňuje článok 1 písm. b) bod v) nariadenia (ES) č. 659/1999.
- (70) Na francúzske a talianske oslobodenie sa preto nevzťahuje žiadna zo situácií stanovených v článku 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 659/1999 a táto pomoc sa musí považovať za novú pomoc. Írské oslobodenie sa musí považovať za novú pomoc až od 17. júla 1990. Komisia má z toho dôvodu povinnosť a právomoc vyhodnotiť zlučiteľnosť novej pomoci so spoločným trhom v súlade s článkom 88 Zmluvy. Rozhodnutia Rady uvedené v odôvodneniach 1, 2 a 3, ani smernice 92/81/EHS a 2003/96/ES, ktoré sa týkajú len harmonizácie daní, neznižujú túto povinnosť a právomoc. Tieto právne akty nemôžu prejedikovať hodnotenie zlučiteľnosti na základe kritérií stanovených v článku 87 ods. 2 a ods. 3 Zmluvy.
- 6.3. Zlučiteľnosť novej pomoci poskytnutej do 31. decembra 2003**
- 6.3.1. *Zlučiteľnosť podľa pravidiel týkajúcich sa environmentálnej pomoci*
- (71) Komisia skúmala, či nová pomoc poskytnutá Írskom, Francúzskom a Talianskom spĺňa podmienky pre výnimku zo zákazu štátnej pomoci stanoveného v článku 87 ods. 1, najmä z hľadiska pravidiel týkajúcich sa environmentálnej pomoci. Pomoc poskytnutá po 3. februári 2001 sa musí hodnotiť podľa usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001, v súlade s bodom 82 písm. a) týchto usmernení. Pomoc poskytnutá medzi 10. marcom 1994 a 3. februárom 2001 sa musí hodnotiť podľa usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 1994. Pokiaľ ide o obdobie pred 10. marcom 1994, príslušná je prax Komisie, ktorá bola vo veľkej miere kodifikovaná v týchto usmerneniach.

⁽²²⁾ Pozri vec 120/73 Lorenz [1973] Zb. s. 1471 a vec C-99/98 Rakúsko/Komisia [2001] Zb. s. I-1101.

⁽²³⁾ Pozri rozsudok zo 6. októbra 2005 vo veci C-276/03 P Scott/Komisia, zatiaľ neuvverejnený.

- (72) V oddiele 3.4 usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 1994 sa vysvetľuje, že pomoc na prevádzku podnikov možno povoliť formou výnimky, len ak predstavuje kompenzáciu za zvýšené výrobné náklady v porovnaní s tradičnými nákladmi. Okrem toho „dočasné oslobodenie od nových environmentálnych daní možno povoliť, ak je to potrebné na kompenzáciu straty konkurencieschopnosti, najmä na medzinárodnej úrovni. Ďalším faktorom, ktorý je potrebné zohľadniť, je, čo dotyčné firmy musia urobiť pre to, aby znížili svoje znečisťovanie“ V prvom rade tieto opatrenia neboli obmedzené na zvýšené výrobné náklady. Po druhé, nemali dočasnú ani regresívnu povahu. Oslobodenia neboli ďalej priamo podmienené inými opatreniami príjemcov na zníženie ich znečisťovania, a najmä spotreby energie. Preto sa dospelo k záveru, že pomoc nemožno považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom na základe usmernení z roku 1994, ani na základe praxe Komisie pred 10. marcom 1994.
- (73) Pokiaľ ide o obdobie po 3. februári 2001, v bodoch 47 – 52 oddielu E.3.2 usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001 sa stanovujú pravidlá uplatniteľné na všetku pomoc na prevádzku podnikov vo forme daňových úľav alebo oslobodení. Spotrebné dane z minerálnych olejov neboli pôvodne určené ako nástroj environmentálnej politiky. Jednou z črt, pre ktorú by sa poplatok mohol považovať za environmentálny, by bola, že zdaniteľný základ poplatku má jasný negatívny vplyv na životné prostredie⁽²⁴⁾. Keďže používanie minerálnych olejov má jasný negatívny vplyv na životné prostredie, spotrebné dane z minerálnych olejov možno považovať za environmentálne dane.
- (74) Vo všetkých troch členských štátoch, ktorým je toto rozhodnutie určené, spotrebné dane z minerálnych olejov existovali pred zavedením príslušných oslobodení, preto sa v zmysle bodu 51.2 usmernenia o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001 musia považovať za existujúce dane. Spotrebné dane však majú zreteľný pozitívny vplyv z hľadiska ochrany životného prostredia v zmysle bodu 51.2 písm. a), keďže predstavujú výrazný stimul pre výrobcov na znižovanie spotreby minerálnych olejov. Dotyčné spotrebné dane nemuseli mať od začiatku explicitný environmentálny účel a o oslobodeniach sa rozhodlo pred mnohými rokmi, najmä v prípade Írska a Talianska, a v každom prípade vo všetkých troch členských štátoch dlho pred uplatňovaním usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001. Ich situáciu preto možno posudzovať, ako keby sa o nich rozhodlo v čase, keď sa prijala spotrebná daň. Preto v súlade s bodom 51.2 usmernení možno ustanovenia v bode 51.1 uplatniť na oslobodenia, ktoré sa majú v tomto rozhodnutí hodnotiť.
- (75) Príjemcovia pomoci vo svojich pripomienkach uviedli, že za získané oslobodenia vykonali rozsiahle investície v oblasti ochrany životného prostredia. Neexistuje však žiadny dôkaz, že príjemcovia uzatvorili akékoľvek dohody s príslušnými členskými štátmi, ktorými sa zaviazali dosiahnuť ciele ochrany životného prostredia počas obdobia, v ktorom uplatňovali oslobodenia. Takisto sa na daňové oslobodenia nevzťahovali podmienky, ktoré by zabezpečili rovnaký účinok ako takéto dohody a záväzky. Zdá sa ďalej, že investície do životného prostredia neprekročili úroveň potrebnú na dodržanie príslušných právnych predpisov, alebo úroveň realizovateľnú a hospodárnu z komerčného hľadiska. V dôsledku toho podmienky uplatňovania bodu 51.1 písm. a) usmernenia o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001 nie sú splnené a v tomto prípade sú uplatniteľné len ustanovenia bodu 51.1 písm. b).
- (76) Pokiaľ ide o obdobie do 31. decembra 2003, oslobodenia sa týkajú dane Spoločenstva, a to dane, ktorá bola harmonizovaná na základe smernice 92/82/ES. Preto prvá zarážka bodu 51.1 písm. b) usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001 je uplatniteľná. Podľa tohto ustanovenia úľavu možno schváliť ak výška, ktorá je skutočne zaplatená príjemcami po úľave, zostane vyššia ako minimum Spoločenstva. Všetky tri oslobodenia však predstavovali úplné oslobodenia. Keď zohľadníme pozitívny environmentálny vplyv dane uvedený v odôvodnení 73 tohto rozhodnutia, príslušné opatrenia možno vyhlásiť za zlučiteľné so spoločným trhom, len ak sú príjemcovia povinní platiť vyššiu sadzbu ako minimálna sadzba Spoločenstva stanovená v smernici 92/82/ES, ktorá pre uvedené obdobie predstavovala 13 eur za 1 000 kg. Preto len oslobodenie od dane prevyšujúce sadzbu 13,01 eur možno považovať za zlučiteľné, kým oslobodenie do úrovne 13,01 eur predstavuje nezlučiteľnú pomoc.
- (77) V protiklade s tým, čo tvrdí Aughinish, toto hodnotenie nie je v rozpore s rozhodnutím Komisie v súvislosti s nemeckou ekologickou daňou⁽²⁵⁾, kde Komisia uplatnila rovnaké kritériá stanovené v usmerneniach o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001 ako v tomto prípade. Argumenty predložené členskými štátmi, príjemcami pomoci a EAA počas formálneho konania, najmä argumenty, že nenastalo narušenie hospodárskej súťaže, neberú do úvahy existenciu výmen v sektoroch oxidu hlinitého a hliníka a nespochybňujú tento záver podľa usmernení o environmentálnej pomoci.

⁽²⁴⁾ Oznamenie o environmentálnych daniach a poplatkoch na jednotnom trhu [KOM(97) 9 konečné znenie, 26.3.1997].

⁽²⁵⁾ Pozri poznámku pod čiarou 21.

6.3.2. *Zlučiteľnosť novej pomoci podľa článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy*

(78) Pokiaľ ide o ustanovenie o výnimkách v článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy, ktoré sa týka podpory ekonomického rozvoja oblastí, v ktorej je životná úroveň výnimočne nízka, alebo kde je vážna nezamestnanosť, Komisia si uvedomuje, že pre druhú časť obdobia, pre ktoré boli udelené oslobodenia, sú uplatniteľné usmernenia Spoločenstva o vnútroštátnej regionálnej pomoci z roku 1998. Bod 4.15 týchto usmernení stanovuje, že pomoc na prevádzku podnikom možno výnimočne poskytnúť v regiónoch akceptovateľných na základe ustanovenia o výnimkách v článku 87 ods. 3 písm. a), ak je oprávnená z hľadiska jej prínosu pre regionálny rozvoj a jej povahy, a jej úroveň je primeraná k znevýhodneniam, ktoré sa snaží zmierniť. Členský štát je povinný dokázať existenciu akýchkoľvek znevýhodnení a zhodnotiť ich dôležitosť. V súlade s bodom 4.17 týchto usmernení musí byť pomoc na prevádzku podniku časovo obmedzená a musí sa progresívne znižovať. Tieto podmienky nie sú v tomto prípade splnené.

(79) Gardanne nie je región akceptovateľný na základe výnimky v článku 87 ods. 3 písm. a) a táto výnimka sa preto nevzťahuje na francúzske oslobodenie. Sardínia je región akceptovateľný na základe ustanovenia o výnimkách v článku 87 ods. 3 písm. a). Región Shannon bol región akceptovateľný na základe ustanovenia o výnimkách v článku 87 ods. 3 písm. a) len do prehodnotenia mapy regiónov v roku 1999. Regionálna pomoc na prevádzku podnikov v tomto regióne mohla byť výnimočne povolená ako dočasné opatrenie do konca roku 2001.

(80) V rozhodnutiach, ktorými Komisia začala konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy ⁽²⁶⁾, Komisia vzniesla pochybnosti, či tieto pomoci možno považovať za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy. Talianske a írské orgány nepredložili žiadne prvky s cieľom zmierniť tieto pochybnosti. Nedokázali existenciu konkrétnych znevýhodnení, ani neocenili ich dôležitosť s cieľom odôvodniť poskytnutie pomoci na prevádzku podniku. Vysoké ceny energie a konkurencia zo strany dovozu z tretích krajín v prvom rade nemajú regionálny charakter. Aj keby nedostupnosť zemného plynu mala predstavovať konkrétne regionálne znevýhodnenie príslušných regiónov, čo nebolo dokázané, Írsko a Taliansko nestanovili dôležitosť tohto znevýhodnenia na odôvodnenie úrovne pomoci. Talianske právne predpisy, ktoré podľa Eurallumina vedú k dodatočným nákladom, môžu [] mať čiastočne regionálny charakter, keďže Sardínia bola vyhlásená za oblasť s vysokým rizikom environmentálnej krízy, ale vo všeobecnosti ju nemožno považovať za osobitné znevýhodnenie regiónu.

V každom prípade sa nezdá, že príslušné oslobodenia sú v tomto prípade časovo obmedzené alebo sa progresívne znižujú, ako vyžadujú usmernenia. Pomoc preto nemožno považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom z dôvodu, že uľahčuje rozvoj určitých regiónov.

(81) Pokiaľ ide o obdobie pred uplatňovaním usmernení o vnútroštátnej regionálnej pomoci, platí to isté. Treba si predovšetkým uvedomiť, že Írsko v roku 1983 napísalo, že zabezpečí, aby sa v plnej miere dodržiavali limity uplatniteľné podľa Zásad koordinácie systémov regionálnej pomoci z roku 1978 ⁽²⁷⁾. Je jasné, že pravidlá stanovené v uvedenom dokumente nemôžu odôvodňovať poskytnutie pomoci nepretržite až do 90. rokov a Írsko neposkytlo žiadne správy z monitorovania, ktoré dokazujú, že pomoc zostala pod intenzitami pomoci uplatniteľnými v tom čase. Tieto pravidlá ďalej potvrdzujú negatívne stanovisko Komisie k zlučiteľnosti pomoci na prevádzku podnikov so spoločným trhom. Keď Komisia ďalej prijala v roku 1998 Usmernenia o vnútroštátnej regionálnej pomoci, navrhla aj príslušné opatrenia, ktoré majú členské štáty prijať na zosúladenie svojich opatrení s novými pravidlami a požiadala členské štáty, aby poskytli zoznam všetkých opatrení, ktoré sa budú naďalej uplatňovať. Do týchto zoznamov neboli zaradené žiadne opatrenia, ktorých sa týka toto rozhodnutie.

6.3.3. *Zlučiteľnosť novej pomoci podľa iných ustanovení*

(82) Komisia zhodnotila, či sa výnimky stanovené v článku 87 ods. 2 a ods. 3 Zmluvy vzťahujú na novú pomoc.

(83) Ustanovenie o výnimkách v článku 87 ods. 2 Zmluvy by mohli slúžiť ako základ, aby sa pomoc mohla považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom. Pomoc však nemá sociálny charakter a neposkytuje sa individuálnym spotrebiteľom, nenapráva škody spôsobené prírodnými katastrofami alebo výnimočnými udalosťami a nevyžaduje sa na účel kompenzácie ekonomických znevýhodnení spôsobených rozdelením Nemecka. Článok 87 ods. 2 sa preto v tomto prípade neuplatňuje.

(84) Ustanovenie o výnimkách v článku 87 ods. 3 písm. b) a d) Zmluvy, ktoré sa týka projektov spoločného európskeho záujmu alebo nápravy vážnej poruchy hospodárstva členského štátu a podpory kultúry a zachovania dedičstva, nie sú samozrejme uplatniteľné v tomto prípade. Írsko, Taliansko a Francúzsko sa nepokúsili odôvodniť pomoc na základe žiadneho z týchto dôvodov.

⁽²⁶⁾ Pozri poznámku pod čiarou 1.

⁽²⁷⁾ Ú. v. ES C 31, 3.2.1979.

- (85) Pokiaľ ide o prvú časť ustanovenia o výnimkách v článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy, a to pomoc na uľahčenie rozvoja určitých ekonomických činností, pomoc nemá taký účel ako výskum a vývoj, investície malých a stredných podnikov alebo záchrana alebo reštrukturalizácia príjemcov pomoci, ani žiadny iný účel, ktorý by bol relevantný pre uplatňovanie tohto ustanovenia a umožnil by Komisii vyhlásiť pomoc za zlučiteľnú. Druhá časť ustanovenia článku 87 ods. 3 písm. c), a to pomoc na uľahčenie rozvoja určitých ekonomických oblastí, je uplatniteľná na areál Gardanne, ale nepovoľuje členským štátom poskytovať pomoc na prevádzku podnikov (pozri bod 4.15 usmernení o vnútroštátnej regionálnej pomoci).
- (86) Keďže neexistujú iné dôvody, aby sa pomoc mohla považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom, jediná pomoc, ktorú možno považovať za zlučiteľnú, je časť pomoci, ktorá je v súlade s usmerneniami o environmentálnej pomoci uvedenými v odôvodnení (76).

6.4. Predbežné hodnotenie opatrení za obdobie od 1.1.2004

- (87) Keďže smernica 2003/96/ES nadobudla účinnosť od 1. januára 2004, dvojité použitie, používanie energie a mineralogických procesov na iné účely ako palivo, nespadá do rámca jej pôsobnosti a členské štáty mohli rozhodnúť o zdanení alebo nezdanení tohto použitia podľa vlastného uváženia. Oslobodenie takéhoto používania energie môže skutočne predstavovať všeobecné opatrenie, ktoré nepredstavuje štátnu pomoc, ak je v súlade s povahou a logikou vnútroštátneho daňového systému. Odôvodnenie 22 preambuly smernice 2003/96/ES stanovuje, že „energetické výrobky by mali v prípade používania ako vykurovacie palivo alebo motorové palivo primárne podliehať právnemu rámcu Spoločenstva; v intenciách tohto je v povahe a logike daňového systému vylučovať z oblasti pôsobnosti právneho rámca dvojité používanie a nepalivové používanie energetických výrobkov, rovnako ako mineralogických postupov.“
- (88) Okrem toho Rada a Komisia po prijatí smernice 2003/96/ES spoločne vyhlásili⁽²⁸⁾: „Energetické výrobky by mali primárne podliehať právnemu rámcu Spoločenstva, keď sa používajú ako vykurovacie palivo alebo motorové palivo. Možno usudzovať, že je v povahe a logike daňového systému vylučovať z rozsahu pôsobnosti právneho rámca dvojité používanie a nepalivové používanie energie, ako aj mineralogických procesov. Členské štáty môžu teda pre každé použitie prijať

alebo neprijať opatrenia na zdanenie, alebo uplatniť úplné alebo čiastočné zdanenie. K elektrickej energii používanej podobnými spôsobmi by sa malo pristupovať na rovnakom základe. Výnimky zo všeobecného systému alebo diferenciácie v rámci tohto systému, ktoré sú odôvodnené povahou alebo všeobecnou štruktúrou daňového systému, nepredstavujú štátnu pomoc.“

- (89) V odôvodnení 63 pracovného dokumentu zamestnancov Komisie však Komisia nielen vysvetlila pojem všeobecné opatrenia, ale tiež stanovila, že „návrh smernice o zdaňovaní energie obsahuje početné možnosti, ktoré znemožňujú vopred určiť, či spôsob, akým budú uplatňované členskými štátmi, bude dôvodom na vznik štátnej pomoci v zmysle článku 87“. Odôvodnenie 32 v preambule smernice 2003/96/ES a jej článok 26 ods. 2 preto pripomínajú členským štátom povinnosť oznámiť štátnu pomoc stanovenú v článku 88 ods. 3 Zmluvy.
- (90) V tomto osobitnom prípade má Komisia aj po nadobudnutí účinnosti smernice 2003/96/ES pochybnosti, či príslušné oslobodenia spadajú do povahy a logiky vnútroštátnych systémov. Sú podľa všetkého vysoko selektívne a uplatňujú sa len v súvislosti s používaním ťažkého vykurovacieho oleja na výrobu jedného jediného výrobku, a to oxidu hlinitého. Okrem toho *de facto* každé z nich prináša výhody len konkrétnemu podniku v súvislosti so závodom nachádzajúcim sa v konkrétnom regióne. V tejto súvislosti by jednako bolo možné zastávať názor, že príslušné opatrenia predstavujú štátnu pomoc.
- (91) V takomto prípade je nová právna situácia vytvorená smernicou 2003/96/ES významná aj pri hodnotení zlučiteľnosti týchto opatrení so spoločným trhom. Keďže zdanenie minerálnych olejov používaných na dvojité použitie, nepalivové použitie a mineralogické procesy, je v súčasnosti mimo rámca pôsobnosti harmonizovaných opatrení Spoločenstva, oslobodenia sa teraz týkajú vnútroštátnych daní uložených pri neexistencii dane Spoločenstva v zmysle druhej zarážky bodu 51.1 písm. b) usmernení o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia z roku 2001. Toto ustanovenie vyžaduje, aby podniky prijímajúce pomoc platili podstatnú časť vnútroštátnej dane. Dôvodom je ponechať im stimul na zlepšovanie dosiahnutej úrovne v oblasti ochrany životného prostredia. To vyplýva zo znenia prvej zarážky bodu 51.1 písm. b) usmernení, ktoré umožňuje zníženie

⁽²⁸⁾ Addendum au projet de process verbal, 14140/03, z 24.11.2003, <http://register.consilium.eu.int/pdf/fr/03/st14/st14140-ad01.fr03.pdf>

harmonizovanej dane, ak príjemcovia pomoci platia viac ako minimálne sadzby Spoločenstva, „s cieľom poskytnúť firmám stimul na zlepšovanie ochrany životného prostredia“. To platí, aj keď je vnútroštátna daň výrazne vyššia ako porovnateľné dane v (niektorých) iných členských štátoch, ako bol prípad v Taliansku. V praxi Komisie sa stalo jasné, že vo všeobecnosti za podstatnú časť možno považovať buď 20 % alebo minimum Spoločenstva, ktoré sa vzťahuje na použitie energie, ktoré spadá do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/96/ES (15 eur na tonu), čo je nižšie⁽²⁹⁾. Komisia preto v tejto etape zastáva názor, že za zlučiteľné by sa mohlo považovať jedine oslobodenie presahujúce úroveň 20 % vnútroštátnej dane alebo 15 eur na tonu, podľa toho, ktorá hodnota je nižšia; oslobodenie do úrovne 20 % alebo do 15 eur na tonu by teda predstavovalo nezlučiteľnú pomoc.

- (92) Vzhľadom na to, že členské štáty a zainteresované strany nemali možnosť predložiť svoje pripomienky k právnej situácii vytvorenej smernicou 2003/96/ES, Komisia považuje za vhodné rozšíriť konanie vo veci formálneho zisťovania v súvislosti s uplatňovaním opatrení od 1. januára 2004.

7. VRÁTENIE POMOCI

- (93) Ak sa v prípadoch protiprávnej pomoci prijímajú negatívne rozhodnutia, podľa článku 14 ods. 1 nariadenia (ES) č. 659/1999 musí Komisia rozhodnúť, že príslušný členský štát musí prijať všetky potrebné opatrenia na vrátenie pomoci od príjemcu. Komisia nesmie vyžadovať vrátenie pomoci, ak by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva Spoločenstva.
- (94) Bolo by potrebné preskúmať, či by sa v tomto prípade mohla uplatniť akákoľvek všeobecná zásada práva Spoločenstva, napríklad zásada legitímnej dôvery alebo právnej určitosti, s cieľom vylúčiť vymáhanie vrátenia protiprávnej a nezlučiteľnej pomoci od príjemcov.

⁽²⁹⁾ Pozri napr. rozhodnutie Komisie z 30.6.2004 vo veci C 42/2003 (Ú. v. EÚ L 165, 25.6.2005, s. 21), rozhodnutie z 13.2.2002 vo veci N 449/01 (Ú. v. ES C 137, 8.6.2002, s. 24), rozhodnutie z 11.12.2002 vo veci N 74/A/2002 (Ú. v. EÚ C 104, 30.4.2003, s. 9) a rozhodnutie z 11.12.2001 vo veciach NN 3A/2001 a NN 4A/2001 (Ú. v. EÚ C 104, 30.4.2003, s. 6). Tieto prípady sú osobitne relevantné, keďže sa týkali aj oslobodení od daní za energiu. Indícia, čo by Komisia mohla považovať za príliš nízke sa na druhej strane nachádza v rozhodnutí Komisie o čiastočnom vrátení dane z odpadových vôd v Dánsku, rozhodnutie z 3.4.2002 vo veci NN 30/A-C/2001 (Ú. v. ES C 292, 27.11.2002, s. 6).

7.1. Vrátenie nezlučiteľnej pomoci poskytnutej do 2. februára 2002

- (95) Pokiaľ ide o možnosť príjemcov opierať sa o legitímnu dôveru s cieľom vyhnúť sa vymáhaniu vrátenia protiprávnej a nezlučiteľnej pomoci, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že „okrem výnimočných okolností nemôže príjemca mať legitímnu dôveru, že pomoc bola správne poskytnutá, ak nebola poskytnutá v súlade s ustanoveniami týkajúcimi sa predbežného kontrolného postupu štátnej pomoci. Obozretný hospodársky prevádzkovateľ by mal byť zvyčajne schopný uistiť sa, že tento postup bol dodržaný“⁽³⁰⁾.
- (96) Všetky rozhodnutia Rady uvedené v odôvodneniach 1, 2 a 3 tohto rozhodnutia sa zakladali na návrhu Komisie. Vo všeobecnosti sa nebude očakávať, že Komisia predloží návrhy Rade, ktorými sa budú povoľovať vnútroštátne opatrenia, ktoré možno považovať za nezlučiteľné s inými ustanoveniami Zmluvy, bez naznačenia takejto možnosti, najmä ak sa návrhy týkajú veľmi špecifickej otázky a malého počtu príjemcov, ako v tomto prípade, a ak sú tieto ustanovenia určené na zabránenie narušenia hospodárskej súťaže v Spoločenstve. Okrem týchto všeobecných očakávaní sa určite nebude očakávať, že Komisia navrhne, aby Rada povolila rozšírenie existujúceho oslobodenia, ak by sa domnievala, že akúkoľvek pomoc v existujúcom oslobodení možno považovať za nezlučiteľnú so spoločným trhom.
- (97) Okrem rozhodnutia 2001/224/ES v žiadnom z rozhodnutí uvedených v odôvodneniach 1, 2 a 3 sa nespomína žiadny možný rozpor s pravidlami týkajúcimi sa štátnej pomoci, ani neobsahujú odkaz na povinnosť podať oznámenie. V preambule rozhodnutia 92/510/EHS sa ďalej stanovuje, že „Komisia a všetky členské štáty uznávajú, že tieto oslobodenia sú dobre podložené z hľadiska konkrétnych politík a nepredstavujú dôvod na vznik narušenia hospodárskej súťaže, ani sa nedotýkajú fungovania vnútorného trhu“. Rovnaké znenie sa používa v rozhodnutiach 93/697/ES a 96/273/ES. Rozhodnutia 97/425/ES, 99/255/ES a 99/880/ES poukazujú na skutočnosť, že „Komisia bude pravidelne prehodnocovať oslobodenia a úľavy s cieľom zabezpečiť, aby boli zlučiteľné s fungovaním vnútorného trhu a inými cieľmi Zmluvy“ (podčiarknutie bolo pridané). Z tohto znenia sa zdá, že jeden z prvkov definície štátnej pomoci v článku 87 Zmluvy, a to narušenie hospodárskej súťaže, chýba. V piatom odôvodnení preambuly rozhodnutia 2001/224/ES sa prvýkrát objasňuje, že bez ohľadu na povolenie poskytnuté Radou

⁽³⁰⁾ Vec C-5/89 Komisia/Nemecko [1990] Zb. s. I-3437, odsek 14, a vec C-169/95 Španielsko/Komisia [1997] Zb. s. I-135, odsek 51; vec T-55/99 CETM/Komisia [2000] Zb. s. II-3207, odsek 121.

- v súvislosti so smernicou Rady 92/81/EHS z 19. októbra 1992 o harmonizácii štruktúry spotrebných daní z minerálnych olejov⁽³¹⁾, príslušné vnútroštátne opatrenia mali byť oznámené Komisii v súlade s článkom 88 ods. 3 Zmluvy o ES, ak predstavovali štátnu pomoc. Napriek tomu, vzhľadom na skupinu predchádzajúcich oslobodení a na skutočnosť, že samotné rozhodnutie 2001/224/ES bolo prijaté na základe návrhu Komisie, pre členské štáty a príjemcov zostala určitá nejednoznačnosť, keďže neexistujú ďalšie opatrenia Komisie v súvislosti so štátnou pomocou.
- (98) Komisia vo všeobecnosti zastáva názor, že v prípade individuálnej pomoci legitímna dôvera končí, ak Komisia iniciuje konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy. Toto rozhodnutie sa oznámi príslušnému členskému štátu, ktorý o ňom informuje príjemcu pomoci. Okolnosti tohto prípadu však boli výnimočné, keďže Komisia vytvorila a udržiavala určitú nejednoznačnosť predkladaním návrhov Rade. Komisia ďalej nemohla zistiť, či jednotliví príjemcovia pomoci boli skutočne informovaní členskými štátmi o jej rozhodnutí začať konanie vo veci formálneho zisťovania, a ak áno, kedy boli informovaní. Za týchto okolností nemožno vylúčiť, že príjemcovia boli oprávnení opierať sa o legitímnu dôveru do 2. februára 2002, keď rozhodnutia Komisie začať konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy v súvislosti s oslobodeniami boli uverejnené v *Úradnom vestníku ES*. Toto uverejnenie v najneskoršom možnom čase odstránilo akúkoľvek neistotu ohľadom skutočnosti, že príslušné opatrenia museli byť povolené Komisiou v súlade s článkom 88 Zmluvy, ak predstavovali štátnu pomoc.
- (99) Príkaz na vrátenie nezlučiteľnej pomoci za obdobie do 2. februára 2002 by bol za výnimočných okolností tohto konkrétneho prípadu v rozpore aj so zásadou právnej istoty. Podľa judikatúry je táto zásada porušená, ak okolnosti neistoty a nedostatočnej jasnosti viedli k vzniku nejednoznačnej situácie, ktorú Komisia mala objasniť skôr, ako mohla prijať akékoľvek opatrenie na nariadenie vrátenia⁽³²⁾. Okolnosti tohto prípadu nevedli k nejednoznačnej situácii nielen pre príjemcu pomoci, ale ani pre členské štáty, ktoré boli oprávnené opierať sa o znenie rozhodnutí 92/510/EHS, 93/697/ES, 96/273/ES, 97/425/ES, 1999/255/ES, 1999/880/ES a 2001/224/ES.
- (100) Na záver treba uviesť, že by bolo v rozpore so všeobecnými zásadami práva Spoločenstva vymáhať od príjemcov vrátenie pomoci vyplývajúce z oslobodení poskytnutých do 2. februára 2002. Írsko, Taliansko a Francúzsko by preto nemali byť povinné vymáhať vrátenie tejto pomoci.
- 7.2. Vrátenie nezlučiteľnej pomoci poskytnutej od 3. februára 2002 do 31. decembra 2003**
- (101) Ako sa vysvetľuje v odôvodnení 97, Komisia zastáva názor, že skupina predchádzajúcich oslobodení a skutočnosť, že samotné rozhodnutie 2001/224/ES bolo prijaté na základe návrhu Komisie, vytvorili určitú nejednoznačnosť. Odkaz na pravidlá štátnej pomoci v rozhodnutí 2001/224/ES je však jasný a upozornil členské štáty na ich povinnosť oznamovať štátnu pomoc Komisii, aby Komisia mohla vykonať hodnotenie podľa týchto pravidiel. Pred prijatím rozhodnutia 2001/224/ES Komisia ďalej opakovane vyzývala Írsko, Francúzsko a Taliansko, aby oznámili príslušné opatrenia. Rozhodnutie Komisie začať konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy napokon potvrdilo pochybnosti Komisie, pokiaľ ide o existenciu alebo zlučiteľnosť pomoci. Preto akákoľvek legitímna dôvera a akákoľvek situácia právnej neistoty ohľadom skutočnosti, že príslušné opatrenia mali byť schválené Komisiou v súlade s článkom 88, ak predstavovali štátnu pomoc, prestali existovať najneskôr 2. februára 2002, keď rozhodnutia Komisie začať konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy v súvislosti s oslobodeniami boli uverejnené v *Úradnom vestníku ES*.
- (102) Skutočnosť, že Írsko systematicky podávalo správy o írskom opatrení od roku 1995 a že pomoc bola zahrnutá do ročného prieskumu Komisie o štátnej pomoci, nevytvára žiadnu legitímnu dôveru v súvislosti s obdobím od 3. februára 2002. To naopak potvrdzuje, že írské orgány si boli vedomé, že opatrenie má charakter štátnej pomoci a tiež vedeli, že nikdy nebolo povolené podľa pravidiel týkajúcich sa štátnej pomoci. Podávanie správ o opatrení nemôže nahradiť povinnosť členského štátu oznámiť štátnu pomoc podľa článku 88 ods. 3 Zmluvy. V prieskumoch sa ďalej nahlasujú výšky poskytnutej štátnej pomoci bez ohľadu, či je alebo nie je zlučiteľná so spoločným trhom. Rôzne ročné prieskumy o štátnej pomoci okrem toho analyzujú štátnu pomoc vo forme oslobodení od dane vo všeobecnosti, ale netýkajú sa špecificky pomoci pre výrobu oxidu hlinitého. Odvolanie sa na írské opatrenie v jeho oznámeniach pre Svetovú obchodnú organizáciu nevytvára legitímnu dôveru, keďže tieto oznámenia sa podávajú v rozdielnom právnom kontexte na rozdielne účely.

⁽³¹⁾ Ú. v. ES L 316, 31.10.1992, s. 12.

⁽³²⁾ Rozsudok z 1. júla 2004 vo veci T-308/00, Salzgitter AG/Komisia, zatiaľ neuverejnený, odsek 180.

(103) Na záver treba uviesť, že vrátenie nezlučiteľnej pomoci poskytnutej od 3. februára 2002 do 31. decembra 2003 by mala byť vymáhaná od príjemcov, keďže na zabránenie tohto vrátenia nemožno uplatniť žiadne všeobecné zásady práva Spoločenstva.

8. ZÁVER

(104) Dospelo sa k záveru, že oslobodenia od spotrebnej dane z ťažkých vykurovacích olejov používaných pri výrobe oxidu hlinitého, poskytnuté Francúzskom, Írskom a Talianskom do 31. decembra 2003, predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy. Pomoc poskytnutá Írskom pred 17. júlom 1990 predstavuje existujúcu pomoc. Pomoc poskytnutá medzi 17. júlom 1990 a 2. februárom 2002 je vo veľkej miere nezlučiteľná so spoločným trhom. Nie je však vhodné nariadiť vrátenie tejto nezlučiteľnej pomoci, keďže by to bolo v rozpore so základnými zásadami práva Spoločenstva.

(105) Za obdobie od 3. februára 2002 do 31. decembra 2003 je pomoc čiastočne nezlučiteľná so spoločným trhom, keďže príjemcovia neplatili vyššiu sadzbu ako minimum Spoločenstva. To znamená, že časť oslobodenia, ktorá prevyšuje sadzbu 13,01 eur na 1 000 kg za toto obdobie, predstavuje zlučiteľnú pomoc. Zostávajúca pomoc predstavuje nezlučiteľnú pomoc.

(106) Článok 14 ods. 1 nariadenia (ES) č. 659/1999 stanovuje, že v prípade negatívneho rozhodnutia vo veci protiprávnej pomoci musí Komisia rozhodnúť, že dotýčny členský štát musí prijať všetky opatrenia nevyhnutné na to, aby príjemca poskytnutú pomoc vrátil. Francúzsko, Írsko a Taliansko by preto mali prijať všetky potrebné opatrenia na vrátenie nezlučiteľnej pomoci poskytnutej od 3. februára 2002 od príjemcov. Francúzsko, Írsko a Taliansko by na tento účel mali vyžadovať, aby príslušní príjemcovia splatili pomoc do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia. Pomoc, ktorá sa má vrátiť, by mala zahŕňať úrok vypočítaný v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999⁽³³⁾.

(107) Francúzsko, Írsko a Taliansko by mali zaslať Komisii náležitý formulár na nahlasovanie pokroku pri vrátení pomoci, v ktorom sa jasne uvedú aktuálne opatrenia

prijaté na okamžité a účinné vrátenie pomoci. Mali by ďalej do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia zaslať Komisii dokumenty, ktoré dokazujú, že vrátenie nezákonnej a nezlučiteľnej pomoci od príjemcov prebieha (napríklad obežníky, vydané príkazy na vrátenie atď.)

(108) Z hľadiska aspektov uvedených vyššie má Komisia pochybnosti o zlučiteľnosti oslobodení od spotrebnej dane z ťažkých vykurovacích olejov pri výrobe oxidu hlinitého so spoločným trhom, ktoré Francúzsko, Írsko a Taliansko udelili od 1. januára 2004.

(109) Preto sa Komisia na základe článku 4 ods. 4 a článku 6 nariadenia (ES) č. 659/1999 rozhodla rozšíriť konanie vo veci formálneho zisťovania týkajúceho sa týchto opatrení v súvislosti s obdobím po 31. decembri 2003 a žiada francúzske, írské a talianske orgány, aby predložili pripomienky a poskytli všetky informácie, ktoré môžu pomôcť pri hodnotení týchto opatrení, do jedného mesiaca od dátumu prijatia oznámenia tohto rozhodnutia. Pripomienky možno predkladať v súvislosti s povahou opatrení ako štátna pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, ako aj jej zlučiteľnosťou so spoločným trhom.

(110) Komisia žiada, aby francúzske, írské a talianske orgány okamžite zaslali kópiu tohto rozhodnutia príjemcom pomoci v týchto opatreniach.

(111) Komisia chce pripomenúť Francúzsku, Taliansku a Írsku, že článok 88 ods. 3 Zmluvy má odkladný účinok, a upriamiť ich pozornosť na článok 14 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999, ktorý stanovuje, že od príjemcu môže byť vymáhané vrátenie akejkoľvek nezákonnej pomoci.

(112) Komisia upozorňuje Francúzsko, Taliansko a Írsko, že bude informovať zainteresované strany uverejnením tohto rozhodnutia v Úradnom vestníku Európskej únie. Bude tiež informovať zainteresované strany v krajinách EZVO, ktoré sú signatármi Dohody o EHP, uverejnením oznámenia v dodatku EHP k Úradnému vestníku Európskej únie a bude informovať Dozorný orgán EZVO zaslaním kópie tohto rozhodnutia. Všetky zainteresované strany budú vyzvané na predloženie pripomienok do jedného mesiaca od dátumu tohto uverejnenia.

⁽³³⁾ Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Oslobodenia od spotrebnej dane poskytnuté Francúzskom, Írskom a Talianskom v súvislosti s výrobou oxidu hlinitého do 31. decembra 2003 predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy.

Článok 2

Ak pomoc poskytnutá od 17. júla 1990 do 2. februára 2002 nie je zlučiteľná so spoločným trhom, nebude vrátená, keďže by to bolo v rozpore so všeobecnými zásadami práva Spoločenstva.

Článok 3

Pomoc uvedená v článku 1, poskytnutá od 3. februára 2002 do 31. decembra 2003, je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 Zmluvy, pokiaľ príjemcovia platili sadzbu najmenej 13,01 eur na 1 000 kg ťažkých vykurovacích olejov.

Článok 4

Pomoc uvedená v článku 1, poskytnutá od 3. februára 2002 do 31. decembra 2003, nie je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 Zmluvy, pokiaľ príjemcovia neplatili sadzbu 13,01 eur na 1 000 kg ťažkých vykurovacích olejov.

Článok 5

1. Francúzsko, Írsko a Taliansko prijímú všetky potrebné opatrenia, aby príjemcovia vrátili nezlučiteľnú pomoc uvedenú v článku 4.

2. Vrátenie pomoci sa uskutoční bez meškania a v súlade s postupmi vnútroštátnych právnych predpisov, ak umožňujú okamžité a účinné vykonanie tohto rozhodnutia.

3. Pomoc, ktorá sa má vrátiť, zahŕňa úroky za celé obdobie odo dňa, keď bola daná k dispozícii príjemcom, až do jej skutočného vrátenia.

4. Úroky sa počítajú v súlade s ustanoveniami stanovenými v kapitole V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES.

5. Do dvoch mesiacov od dátumu oznámenia tohto rozhodnutia nariadi Francúzsko, Írsko a Taliansko, aby príjemcovia nezlučiteľnej pomoci uvedenej v článku 4, splatili nezákonne poskytnutú pomoc spolu s úrokmi.

Článok 6

1. Francúzsko, Írsko a Taliansko informujú Komisiu do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia o plánovaných a už prijatých opatreniach na jeho dodržanie.

2. Poskytnú informácie o vrátení pomoci s použitím dotazníka uvedeného v prílohe.

Článok 7

Toto rozhodnutie je určené Francúzskej republike, Írskej republike a Talianskej republike.

V Bruseli 7. decembra 2005

Za Komisiu
Neelie KROES
členka Komisie

PRÍLOHA

INFORMÁCIE O IMPLEMENTÁCII ROZHODNUTIA KOMISIE C(2005) 4436

1. Výpočet výšky pomoci, ktorá sa má vrátiť

1.1. Vyplňte nasledujúce údaje o výške nezákonnej štátnej pomoci, ktorá bola príjemcovi poskytnutá:

Dátum(-y) platby (°)	Výška pomoci (*)	Mena	Totožnosť príjemcu

(°) Dátum(-y), kedy bola príjemcovi pomoc (splátka pomoci) poskytnutá (v prípade, že opatrenie pozostáva z niekoľkých splátok, použite pre každú samostatný riadok).

(*) Celková výška pomoci poskytnutej príjemcovi (brutto ekvivalent pomoci).

Pripomienky:

1.2. Podrobne vysvetlite výpočet úrokov splatných z výšky pomoci, ktorá sa má vrátiť.

2. Opatrenia plánované a prijaté na vrátenie pomoci

2.1. Podrobne opíšte opatrenia, ktoré sa prijali alebo sa plánujú prijať na účely okamžitého a účinného vrátenia pomoci. Vysvetlite, aké alternatívne opatrenia na vykonanie vrátenia sú k dispozícii podľa vnútroštátneho práva. V prípade, že je to relevantné, uveďte právny základ prijatých/plánovaných opatrení.

2.2. Kedy bude pomoc vrátená v plnej výške?

3. Výška pomoci, ktorú už príjemca vrátil

3.1. Uveďte nasledujúce informácie o výške pomoci, ktorú už príjemca vrátil:

Dátum(-y) (°)	Výška vrátenej pomoci	Mena	Totožnosť príjemcu

(°) Dátum(-y) splatenia pomoci.

3.2. Pripojte informácie dokladujúce vrátenie výšky pomoci uvedenej v tabuľke v bode 3.1.